

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

**Postadres**

Gemeente Nijmegen  
Postbus 9105  
6500 HG Nijmegen

**Bezoekadres**

Korte Nieuwstraat 6  
6511 PP Nijmegen

T 14 024  
nijmegen.nl

**Contactgegevens**

nijmegen.nl/contact

**Ons kenmerk**

D260217555

Datum 12 mei 2026  
Onderwerp Voortgangsbrief Luchtkwaliteit en  
bedrijven Nijmegen West en Weurt, mei  
2026

Geachte leden van de raad,

De gemeente Nijmegen werkt aan een veilige en gezonde leefomgeving voor haar inwoners. Luchtkwaliteit heeft een positieve invloed op de gezondheid. De lucht wordt de laatste jaren steeds schoner in Nijmegen. Dit is goed nieuws voor onze inwoners, maar we zijn er nog niet. Daarom werkt gemeente Nijmegen, samen met andere overheden, inwoners en bedrijven onverminderd door aan een betere luchtkwaliteit. Bovendien werken we voortdurend aan het beter betrekken en informeren van inwoners over hun luchtkwaliteit.

In deze brief geven wij een update over de ontwikkelingen van het afgelopen jaar en de stappen die wij gaan zetten om omwonenden nog beter te beschermen tegen schadelijke uitstoot van bedrijven. Andere bronnen van luchtverontreiniging, zoals mobiliteit, scheepvaart en houtstook, vallen buiten de scope van deze brief. Wij hebben u voor het laatst geïnformeerd via de [voortgangsbrief luchtkwaliteit en bedrijven Nijmegen West en Weurt van 24 juni 2025](#).

In deze brief worden de volgende onderwerpen besproken:

- Evaluatie uitvoeringsagenda Industrie en Omwonenden TPN-West (zie bijlage 1)
- Uitvoeringsagenda voor Industrie en Omwonenden Nijmegen en Beuningen 2026/2027 (zie aparte raadsbrief van 12 mei 2026)
- Eindrapport project Gezonder Vergunnen, samen werken aan schonere lucht (zie bijlage 2)
- Vernieuwde Omgevingsdialoog TPN-West 2025 (bijlage 3)
- ToxDown project RIVM

Industrie is [één van de luchtvervuilingsbronnen](#) binnen de gemeente Nijmegen. In Nijmegen West en Weurt bevindt zich een groot binnenstedelijk bedrijventerrein, Trade

Port Nijmegen-West (TPN-West), dat werk biedt aan circa 9000 mensen en allerlei producten, diensten en innovaties levert. Door het binnenstedelijke karakter, wonen inwoners betrekkelijk dicht bij deze industrie, wat zorgen bij hen oproept.

De gemeente wil omwonenden beter beschermen tegen schadelijke emissies van de industrie. We trekken hierin samen op met de gemeente Beuningen en de provincie Gelderland en worden ondersteund en geadviseerd door de Omgevingsdienst Groene Metropool (ODGM). Ook werken we samen met omwonenden, bedrijven en kennisinstellingen zoals het RIVM en de GGD.

### **Evaluatie uitvoeringsagenda Industrie en Omwonenden TPN-West**

In het rapport *Industrie en omwonenden* van 13 april 2023 stelt de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) dat de overheid omwonenden beter moet beschermen tegen industriële emissies, proactief moet communiceren en transparant moet zijn over incidenten, zorgen en klachten, om het vertrouwen van omwonenden terug te winnen. Op basis van dit rapport hebben we lokale maatregelen getroffen.

De eerste lokale maatregelen zijn opgenomen in de [uitvoeringsagenda Industrie en Omwonenden TPN-West](#) en zijn inmiddels uitgevoerd. Deze uitvoeringsagenda liep tot en met 2025 en is door ons geëvalueerd. Hierbij bieden wij u het eindrapport '*Evaluatie uitvoeringsagenda Industrie en Omwonenden TPN-West*' aan (bijlage 1).

Het eindrapport geeft inzicht in de resultaten van de gezamenlijke uitvoeringsagenda en beschrijft welke stappen zijn gezet om omwonenden beter te beschermen tegen industriële emissies. De grootste behaalde successen zijn:

- Sterk verbeterd inzicht in industriële emissies, dankzij een uitgebreide ZZS-inventarisatie (28.000 stoffen), een centrale emissiedatabase en het strategisch meetprogramma.
- Vergroot bewustzijn bij bedrijven over het gebruik van Zeer Zorgwekkende Stoffen, met eerste stappen richting bronaanpak en emissiereductie.
- Professionalisering van de milieuklachtenrapportage, met een structurele, gezamenlijke analyse van signalen.
- Gezondheid steviger ingebed in Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH), door intensievere samenwerking met de GGD en het meenemen van gezondheidsaspecten in vergunningverlening en toezicht.
- Versterkte samenwerking met omwonenden en bedrijven, onder meer via wijkoverleggen, bedrijfsbezoeken en de ontwikkeling van de bouwstenen voor een nieuwe omgevingsdialoog.
- TPN-West als succesvolle pilot, die concrete handvatten biedt voor verdere doorontwikkeling en mogelijke opschaling naar andere gebieden. Deze opschaling zal plaatsvinden in de nieuwe uitvoeringsagenda (zie bijlage 2)

Daarnaast bevat het aanbevelingen voor een vervolgaanpak, gericht op:

- Verdere emissiereductie;
- Versterking van gezondheid in het VTH-proces;
- Verbetering van de omgevingsdialoog;
- Uitbreiding van de TPN-West aanpak naar alle bedrijven binnen de gemeente.

### **Uitvoeringsagenda Industrie en Omwonenden Nijmegen en Beuningen 2026/2027**

De evaluatie laat zien dat de afgelopen jaren veel is bereikt. Tegelijkertijd constateren de betrokken partijen dat de opgaven nog niet volledig zijn afgerond en dat verdere verbetering gewenst is. Wij zetten de samenwerking daarom gezamenlijk voort, met een nieuwe uitvoeringsagenda. Alle aanbevelingen uit de evaluatie zijn verwerkt in vier actielijnen, die samen de basis vormen voor de vervolgaanpak in 2026 en 2027 (zie bijlage 2). Bovendien breiden wij de aanpak van TPN-West uit naar andere bedrijven buiten dit gebied, om geleerde lessen breder toe te passen.

De eerste drie actielijnen zijn identiek aan de vorige actieagenda, waarin we voortborduren op de behaalde successen. Nieuw hierin is de aandacht voor logistieke processen (voor- en natransport) en het bundelen van de inwonersklachten. De vierde actielijn is nieuw. Hierin focussen we ons op het daadwerkelijk verminderen van de emissies.

Hieronder geven we een korte toelichting op de nieuwe uitvoeringsagenda per actielijn.

- Actielijn 1: Beter zicht op industriële emissies
  - Nieuw is een focus op de uitstoot van logistieke processen (vrachtwagens, schepen) in beeld brengen en onderzoeken welke maatregelen getroffen kunnen worden om deze uitstoot te verminderen.
  - De emissiedatabase wordt verder uitgebreid en verbeterd, zowel een database voor intern gebruik als een nieuwe publieke database. Dit bevat alle vergunde en gemeten emissies, inclusief meetrapporten.
  - Uitbreiden en verbeteren van het strategisch meetprogramma
- Actielijn 2: Gezondheid een concrete plek in het VTH-proces
  - Samenwerking met GGD verder versterken, zodat gezondheid vanaf het begin van een VTH-proces volwaardig wordt meegewogen. Daartoe worden gemaakte werkafspraken geïmplementeerd en zal de GGD structureel betrokken worden bij vergunningen, toezicht en beleidsvorming.
  - Sturen op een gezonde leefomgeving. De ODGM ontwikkelt indicatoren voor gezondheidseffecten, werkt aan een effectgerichte evaluatie en gebruikt data uit de emissiedatabase.
- Actielijn 3: Samenwerking met bedrijven en omwonenden
  - De bouwstenen uit de geactualiseerde omgevingsdialoog worden uitgewerkt en toegepast en de ODGM gaat communicatie via haar kanalen verbeteren.
  - Verbeteren van inzicht in vragen en klachten. Alle digitale meldingsmogelijkheden worden in kaart gebracht en de data gebundeld voor betere analyses, het herkennen van patronen in meldingen en gericht optreden.
  - We blijven werken aan de communicatie en samenwerking met omwonenden door het voortzetten van de overleggroep Luchtkwaliteit en Gezondheid, het organiseren van wijkoverleggen via ODGM en het waar nodig inzetten van experts van gemeente, GGD en andere overheden.
  - We verbeteren de informatievoorziening richting inwoners door het blijven uitbrengen van nieuwsbrieven over luchtkwaliteit en het actualiseren van de [website Luchtkwaliteit Nijmegen-West en Weurt](#).

➤ Actielijn 4: Verminderen van industriële emissies

- De bewustwording over Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) bij bedrijven vergroten. Uit ervaring (zie eindrapport) weten we dat voorlichting en communicatie bijdraagt aan het verminderen van het gebruik van deze stoffen.
- Verminderen van Stikstofoxiden (NOx) en fijnstof uitstoot door handvatten die uit het provinciaal *project Scherp vergunnen met gemeenten* komen uit te voeren.
- Verminderen geuruitstoot en -overlast. Het geurbeleid wordt geactualiseerd in samenwerking met omliggende gemeenten (Rijk van Nijmegen) en een provinciaal initiatief tot samenwerking en afstemming met het Gelderse geurbeleid. Bovendien geeft de *landelijke Handreiking Geur Industrie 2025* aanknopingspunten.

**Eindrapport project ‘Gezonder Vergunnen, samen werken aan schonere lucht’**

Het doel van het project Gezonder Vergunnen van de Omgevingsdienst Regio Nijmegen (ODRN, tegenwoordig deel van de ODGM) was om een systematiek te ontwikkelen om met draagvlak van de omgeving en betrokkenheid van bedrijven te komen tot verdere emissiereductie van schadelijke stoffen bij bedrijven en de luchtkwaliteit te verbeteren. In november 2025 is het eindrapport opgeleverd. Twee bedrijven waren bereid mee te werken aan het project, afvalenergiecentrale ARN en Dura Vermeer (tegenwoordig onderdeel van DND). Het project leverde meer wederzijds begrip op tussen bedrijven en bewoners. Bedrijven spraken de bereidheid uit om omwonenden actiever te betrekken bij toekomstige vergunningprocedures. Deze ervaringen zijn vastgelegd in bouwstenen voor de vernieuwde omgevingsdialoog. Dit is een kader voor communicatie en participatie binnen de vergunning-, toezicht- en handavingsprocessen (VTH) in het industriegebied TPN-West. Hiervoor is een projectplan opgesteld en de planning is dat de vernieuwde omgevingsdialoog vanaf 2026 zal worden toegepast.

Bijgevoegd vindt u het eindrapport van het project Gezonder Vergunnen (bijlage 3) incl. de bijbehorende vernieuwde omgevingsdialoog (bijlage 4).

**ToxDown Project RIVM**

Het RIVM werkt van 2023 tot 2027 aan het ToxDown project. Dit is een onderzoek naar een nieuwe methode om de gezamenlijke blootstelling aan chemische stoffen in de lucht (toxische druk) in beeld te brengen. Nijmegen West en Weurt zijn als enige testlocatie betrokken.

Het onderzoek bestaat uit drie onderdelen: het bepalen van de toxiciteit van luchtmonsters op menselijke cellen, het analyseren van de specifiek aanwezige stoffen en het testen van een nieuwe manier om bewonersperceptie te meten via een belevingsonderzoek.

Er is op dit moment nog niet te zeggen wat ToxDown uiteindelijk concreet gaat opleveren. De methode komt oorspronkelijk uit het wateronderzoek en wordt nu innovatief in luchtonderzoek getest door het RIVM. Hierdoor is de methode nog niet breed gevalideerd en is er weinig wetenschappelijke basis. De resultaten kunnen daardoor niet direct worden gekoppeld aan gezondheidseffecten en zijn vooral bedoeld als een eerste verkenning.

Wij wachten de resultaten van deelonderzoeken af en nemen deze mee in toekomstige beleidstrajecten. We zullen de gemeenteraad hierover informeren in de volgende voortgangsbrief in het voorjaar van 2027. Na afronding van het ToxDown project gaat de gemeente kijken welke vragen nog open staan rondom de gezamenlijke blootstelling aan chemische stoffen in de lucht en of er nog vervolgacties nodig zijn.

#### **Vooruitblik**

Ook de komende periode werken we actief aan een gezonde leefomgeving en betere luchtkwaliteit. Naast bovengenoemde acties blijven we samenwerken met andere overheden, zoals provincie Gelderland, gemeente Beuningen, ODGM, GDD, Rijk en RIVM. Wij volgen de landelijke ontwikkelingen rond de actieagenda Industrie en Omwonenden nauwgezet, zodat inzichten en geleerde lessen op nationaal niveau tijdig kunnen worden benut in de verdere uitvoering binnen Nijmegen. In 2027 zal de raad opnieuw een *voortgangsbrief Luchtkwaliteit en bedrijven Nijmegen West en Weurt* ontvangen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift  
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls  
burgemeester